

Проте головним є те, що самоосвіта стає умовою для соціальної адаптації осіб, оскільки вони можуть пізнавати всі новоявлення суспільства, його пріоритетів, напрямів та викликів. Також це основна умова для професійного самовдосконалення, кожна особистість, яка прагне до професійного зростання, підвищення кваліфікації та набуття нового досвіду тим чи іншим способом використовує різні методи самоосвіти з метою власного збагачення, що є пріоритетним вкладенням в успішне майбутнє.

Невід'ємною складовою самоосвіти звісно, був, є і буде духовний розвиток особистості. Самоорганізація, самоменеджмент та саморозвиток сприяє зміцненню не лише сили волі особистості, але й встановлюють корисну звичку до самонавчання, до свого розвитку, до дій людини для досягнення своїх цілей.

Сучасні люди XXI століття прагнуть стати гідними членами суспільства, а суспільство зі свого боку, продукує нові вимоги, головною з яких є цінність кваліфікованих людських ресурсів. Не дарма нині успішні компанії та установи віддають перевагу біюзовим системам управління, коли є повна довіра до фахівців, команди та відсутність контролю, коли кожен знає свою роль та шлях до очікуваних результатів. На нашу думку, самоосвіта – це ключовий фактор розвитку суспільства, а в майбутньому й головний критерій для гідного навчання та успішного відбору фахівців, які будуть продовжувати творити глобалізацію світу та динамізувати й продукувати нові шляхи для особистісного та загального розвитку.

Список використаних джерел:

- [1] Коростіль, Л.А. (2004). Самоосвіта як умова профільного навчання та адаптації до життя. *Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти*. Запоріжжя, 95-105. Вилучено з: http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/7953/1/Korostil_Samoosvita.pdf

DOI 10.36074/15.05.2020.v3.27

СКЛАДНОСТІ В ОБМІНІ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ МІЖ ПСИХОЛОГАМИ РІЗНИХ КРАЇН У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ ТА ОБ'ЄДНАНОМУ СВІТІ

Кондратенко Лариса Олександрівна

доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії психодіагностики та науково-психологічної інформації

Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України

УКРАЇНА

Історія науки зберігає багато прикрих фактів, коли наукові відкриття внаслідок недостатньої комунікації між науковими спільнотами, залишались невідомими більшості науковців і їх "відкривали" наново. Таке явище навіть отримало спеціальну назву "множинність незалежних відкриттів" (Multiple Discoveries). Декому з авторів таких відкриттів повезло, як от Роберту Бойлю та Едму Маріотта, бо вперше сформульований Робертом Бойлем у 1662 році закон, який описує поведінку газу в ізотермічному процесі та "перевідкритий" Едмом Маріотта у 1676 році все ж носить назву обох своїх батьків, навіть попри

14-річний пріоритет Роберта Бойля. Про інших хоча б згадують, зазначаючи, що майже водночас з М.І.Лобачевським принципи неевклідової геометрії виклав Янош Бойяї, дослідження якого спочатку просто не помітили. Та й відкриття й самого М. І. Лобачевського помітили лише тому, що уже після його смерті була надрукована переписка К. Ф Гаусса (теж на той час уже померлого), у якій він із захопленням відгукувався про ідеї російського вченого. І.П.Пулюю повезло набагато менше, бо його внесок у відкриття "рентгенівських променів" практично не помічали аж до кінця ХХ сторіччя. Багато ж невідомих нам першовідкривачів законів світобудови та винахідників небачених машин так і залишились невідомими. Всі знають, що китайці відкрили порох, але хто зможе назвати ім'я цього видатного китайського вченого?

З часом обмін інформацією між ученими ставав все доступнішим, чому сприяли спочатку просто перепис книг, потім книгодрукування, бурхливий розвиток наукових часописів, навчання студентів з різних країн у престижних вузах, відкриття міжнародних наукових лабораторій, конференції, семінари, диспути значно формували до певної міри єдиний, світовий науковий процес. Однак ще зовсім недавно в закритих тоталітарних країнах доступ науковцям надавався лише до обмежених, "дозволених" для використання ресурсів. Особливо болюче такий підхід позначався на гуманітарних дисциплінах, до яких належить, зокрема психологія. Так українська психологічна думка, яка розвивалась в єдності з загальнорадянською мала цікаві нароби, своєрідні теорії, хороші спостереження та узагальнення, але тільки окремі здобутки українських вчених ставали світовим надбанням. У свою чергу й українські науковці часто не могли використовувати світовий контент у своїх дослідженнях.

Реалії ХХІ століття здавалося б повинні були повністю змінити ситуацію. Зокрема зняття політичних заборон та безмежжя можливостей Інтернету на перший погляд уможливило ознайомлення з більшістю наукових джерел. Однак комерціалізація науки привела до того, що у відкритий доступ потрапляють далеко не всі дослідження. За ознайомлення з цікавими статтями поважних журналів вимагається плата. Для західних дослідників плата невелика, але в порівнянні з зарплатами українських психологів це непід'ємні суми. Ще важче надрукуватись у впливовому виданні, де ціна за статтю може коливатися від місячної до річної зарплати пересічного доктора наук, що вже говорити про зарплати докторів філософії.

Науковці всього світу намагаються протистояти комерційному тоталітаризму, створюючи мережеві співтовариства у яких викладають свої дослідження у вільний доступ. Але це лише паліатив, а не вирішення проблеми, яка згубно впливає на загальний розвиток наукових досліджень у світі.